МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет культури і мистецтв
Кафедра театрознавства та
акторської майстерності

Затверджено
На засіданні кафедри театрознавства та
акторської майстерності
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)
Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»

доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС / SYLABUS

з навчальної дисципліни

Основи сценічного руху

що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
із спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів-2024

Назва навчальної дисципліни	Основи сценічного руху
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва освітньої програми	02 Культура і мистецтво, 026 Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно)
Викладачі курсу	Гриценко Ярослава Володимирівна
Контактна інформація викладачів	yaroslava.hrytsenko@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення занять (за попередньою домовленістю). Також он-лайн консультації: yaroslava.hrytsenko@lnu.edu.ua (час погоджується з викладачем).
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/department/teatroznavstva-ta-aktorskoji-majsternosti
Інформація про курс	Навчальний курс розроблено так, щоб учасники набули необхідні знання з дисципліни. Основи сценічного руху формує навички у здобувачів зі сценічної пластики. Дає змогу передавати акторську виразність через рух. Є одним з базових предметів у формуванні культури пластики актора опираючись на індивідуальну біомеханіку руху. Даний курс розвиває витривалість, гнучкість, рухову пам'ять, ритмічність та координацію включаючи в роботу психофізичні зв'язки.
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Основи сценічного руху» є вибірковою дисципліною із циклу професійної та практичної підготовки, першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається у 4 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення даної вибіркової дисципліни є підкріплення знань основних дисциплін через ознайомлення та занурення у практичну частину сценічного руху для формування навичок втілення образу через пластичність. Розкриття пластичних здібностей актора законами театральної біомеханіки руху та розвиток відчуття руху.
Ключові слова	Сценічний рух, пластичність, пластична фраза, вибіркова дисципліна, знання, уміння, творчість.
Формат дисципліни	Денний
	Проведення лекційних, практичних занять, самостійна робота, консультації.
Тривалість навчальної дисципліни	120 год.
Обсяг навчальної дисципліни	120 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекційних, 16 годин практичних занять та 88 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : **Знати** - Виникнення та становлення систем сценічного руху; - Основні вимоги сценічного руху; - Закони руху на сцені та закони управління тілом для втілення;

	- Виразні засоби та термінологію предмету; - Комплекси вправ фізичного тренінгу та правильність виконання. **Вміти** - Підбирати вправи та складати їх в комплекси в залежності від завдання; - Виконувати вправи для розвитку координації; - Розширювати діапазон можливостей пластики; - Використовувати навички та уміння у творчій роботі. **Програмні результати навчання:** ПРН2. Вміти здійснювати пошук інформації, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності в т.ч. іноземною мовою. Володіти навичками наукового опрацювання літератури, архівних джерел та вміти застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації та використання інформації. ПРН5. Вміти виявляти та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання. ПРН11. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами; створювати різні види навчально-методичних матеріалів фахових дисциплін зі сценічного мистецтва. ПРН21. Вміти відтворювати в художніх сценічних образах власну здатність до творчого сприйняття світу. **Програмні компетентності:** ЗК02. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації в мистецтвознавчих науках з різних джерел з використанням інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вміння мислити критично і самокритично. Працювати як самостійно, так і в команді. ЗК05. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях. СК10. Здатність генрувати задум чи здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва чи мистецькому проєкті, а також здатність співвідносити художню ідею із зовнішнім контекстом.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Аналітичні навички**: дозволять розбирати танець на складові та використовувати диференційно у роботах **Навички критичного мислення**: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, що розвиває в здобувачів здатність обґрунтовувати свої погляди та приймати рішення. **Комунікаційні навички**: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки опираючись на тілесність, спілкуватися з іншими людьми, краще розуміти невербальні імпульси інших. **Гнучкість**: вивчення дисципліни розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві. **Навички роботи в команді**: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання.
Теми	Тема 1. Характеристика курсу основи сценічного руху. Тема 2. Особливості психічних та фізичних процесів у акторів. Тема 3. Біомеханіка у театрі. Тема 4. Підготовка тіла до тренування. Різновиди рухів. Тема 5. Робота з напругою.

	Тема 6. Відчуття балансу, витривалості та рівноваги. Тема 7. Координація. Тема 8. Швидкість та темп в сценічному русі. Тема 9. Інерційність. Тема 10. Техніка виконання стрибків, бігу та використання дихання. Тема 11. Темпоритм. Тема 12 Робота з характерами рухів. Тема 13. Пластична фраза. Тема 14. Основи сценічних трюків. Тема 15. Робота з предметом. Тема 16. Музичний супровід та сценічний рух. Тема 17. Складання комплексу тренінгу на задані теми.
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань з акторської майстерності, основ хореографії.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	У засвоєнні практичних навчальних матеріалів використовується практичний показ, розбір а також мультимедійна презентація та дискусія, пояснення, стимулювання пізнавального процесу, мотивування, робота в групах, методи контролю і самоконтролю.
Необхідне обладнання	зал, стереосистема.
Література для вивчення дисципліни	1. Ахекян Т.Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навчально-методичний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2003. 115с. 2. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю: підручник. Вид. 3-е, переробл. і допов. Київ: НАКККіМ, 2014. 332с. 3. Кашуба В.А. Биомеханика осанки. Киев: Олимпийская литература, 2003. 272 с. 4. Литвиненко В.А. Зразки народної хореографії: підручник. 2-е вид. Київ: Альтерпрес, 2008. 468 с. 5. Шалапа С. В. Вплив спортивно-гімнастичного руху на мистецтво хореографії: початок XX століття // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2017. № 3. С. 179–185. 6. Гриценко Я. Семіотичні та художньо-образні аспекти тілесності в сучасній хореографії. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 61. Том 1. С. 83–89. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/61_2023/part_1/14.pdf DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-1-14 7. Ярослава Гриценко – Відео майстер класу «Тілесні та рухові практики contemporary dance та імпровізації» / «ART-ПОСТ.UA». «Яскрава країна». URL : https://www.youtube.com/watch?v=e91wPy3uqCs 9. Шалапа С. В. Теорія і методика викладання спортивного танцю: підручник. Ч. 2. Київ: НАКККіМ, 2017. 300 с.: іл., нот. 10. Шалапа С., Демещенко В. Теорія і методика викладання спортивного танцю: метод. посібник. Київ: НАКККіМ, 2017. 332 с.: іл., нот. 10. Гриценко Я. Соматичні практики в мистецтві танцю: вплив, взаємодія та спосіб роботи з тілом. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 66. Том 1. С. 50–56. URL: http://www.aphn-

	journal.in.ua/archive/66_2023/part_1/8.pdf DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-1-8
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	**Політика виставлення балів** Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Система оцінювання знань студентів з дисципліни складається з поточної та підсумкової форм контролю (заліку). Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • поточний контроль – практичні заняття/самостійна робота: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50, яка складається із врахування систематичності і активність роботи на практичних заняттях – 20 балів, та виконання модульних практичних завдань – 30 балів. • підсумковий контроль - залік - проводиться у формі відкритих занять: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 . Підсумкова максимальна кількість балів 100 Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь- якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. *Відвідування занять*. Обов'язковим компонентом оцінювання є відвідування занять (лекційних, семінарських) та активна навчальна діяльність під час їх проведення. За умови відсутності студента на заняттях із поважних причин (стан здоров'я, поважні сімейні обставини, міжнародне стажування) дозво- ляється відпрацювати впродовж консультаційних годин викладача. *Академічна доброчесність.* Письмові роботи перевіряються викладачем увипадку винекнення сумнівів проходять перевірку на плагіат. За умови пере-вищення запозичення текстової інформації більше 50%, констатується ви- кладачем як порушення академічної доброчесності і оцінювання роботи не проводиться. *Дедлайни.* Терміни здачі робіт обумовлюються на початку викладання курсу.
Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського

	національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/.
Навчання іноземною мовою	У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються матеріали та джерела англійською мовою.
Позааудиторні заняття	У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувача. Також враховуються відвідування майстер-класів, воркшопів, інтенсивів за даним напрямом.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.